

практичної конференції (м. Київ, 25 березня 2021 р.). Інститут професійно-технічної освіти НАПН України. К. : ІПТО НАПН України, 2021. С. 148–150.

4. Про впровадження пілотного проекту «Learnin – SMART навчання». Наказ МОН № 812 від 12.07.12 р. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/30233/ (дата звернення: 19.11.2022).

5. Гуревич Р. С. Смарт-освіта – нова парадигма сучасної системи освіти. *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2016. № 4. С. 71–78.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-211>

THE INFLUENCE OF E-TECHNOLOGIES ON THE MODERN DEVELOPMENT OF HIGHER EDUCATION

ВПЛИВ Е-ТЕХНОЛОГІЙ НА СУЧАСНИЙ РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ

Sych T. V.

*Doctor of Pedagogical Sciences,
Associate Professor,
Professor at the Department of Public
Service and Management Educational
and Social Institutions
Luhansk Taras Shevchenko
National University
Poltava, Ukraine*

Сич Т. В.

*доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри публічної служби
та управління навчальними
й соціальними закладами
ДЗ «Луганський
національний університет
імені Тараса Шевченка»
м. Полтава, Україна*

Постійно зростають темпи поширення та впровадження е-технологій у всі сфери суспільного життя, у науку й освіту зокрема. Існують різні точки зору у науковій спільноті та громадськості щодо цифрової трансформації освіти. Проте, пандемія COVID-19 довела, що використання е-технологій в освітній сфері перестало бути питанням впровадження інновацій, а стає життєвою необхідністю щодо функціонування освітньої системи та діяльності освітніх закладів.

Е-технології забезпечують необхідні інструменти для навчання та забезпечують якісний процес навчання та викладання. Вища академічна успішність, більше залучення студентів, кращі результати

навчання – це те, що ми отримуємо з електронним навчанням. Сучасні освітні е-технології спрямовані на універсальність та орієнтовані на особистість. Електронне навчання – це освітній інструмент, який передбачає співпрацю, що дозволяє студентам та викладачам ділитися інформацією та її обговорювати.

Коли фахівці розглядають проблеми використання ІТ в освіті, то мають на увазі частіше всього інформатизацію освітньої діяльності. Але сучасний університет реалізує три місії: освітню, наукову та третю місію щодо вдосконалення суспільного життя, окрім того важливим аспектом функціонування ЗВО є управління.

Освітні е-технології не тільки значно вплинули на розширення ринку вищої освіти, а й призвели до змін щодо розуміння ролі та значення закладів вищої освіти. Е-технології, які зараз впроваджуються у систему освіти, сприяють формуванню більш різноманітних і гнучких освітніх установ. Змінюються навіть функції вищої освіти, яка спрямована не тільки на відтворення нових професійних кадрів та проведення дослідницької діяльності, а й на вдосконалення суспільного життя, вирішення соціальних проблем та розвиток суспільства, регіонів, громад, де вони розташовані [1; 2]. Третя місія (ТМ) університетів – «внесок у суспільство» все більше реалізується за допомогою ІТ. Саме Третя місія змінює підхід до наукової діяльності. Якщо раніше завданням науковця було провести дослідження та оприлюднити його результати, то ТМ передбачає обов'язкове доведення результатів наукового дослідження до їх запровадження у практику діяльності на місцевому, регіональному, національному рівні. У наш час ефективна реалізація ТМ неможлива без широкого використання ІТ, які дозволяють налагоджувати співпрацю працівників ЗВО та стейкхолдерів, створювати проектні, грантові групи, аналітичні центри для забезпечення прискореного соціального розвитку. ІТ є основою для реалізації більшості напрямів діяльності з реалізації ТМ університетів.

Отже, е-технології надають великі можливості для реалізації цієї нової «третьої місії університетів» щодо прямого впливу на розвиток суспільства та регіону, налагодження взаємодії між закладами освіти, громадами, підприємствами та іншими організаціями, виконання соціальних та практично орієнтованих досліджень, консультування та надання освітньої підтримки та ін. Е-технологію змінюють саму освітню парадигму на більш доступну, де відсутні просторові та часові обмеження, орієнтовану на потреби споживача освітніх послуг та

появу нових типів закладів освіти, які активно використовують кіберпростір.

Е-технології активно використовуються у сучасній світовій освітній системі задля управління. Наприклад, Інформаційна система управління або MIS – це не тільки центральне сховище даних, а і програмні засоби які здатні не тільки збирати, упорядковувати та зберігати дані студентів, але й обробляти та аналізувати інформацію та генерувати з них різні звіти.

Модифікація MIS – інформаційна система управління освітою (EMIS) може контролювати виконання університетських освітніх програм, керувати розподілом освітніх ресурсів, розробляти стратегію впровадження робочих процесів для безперебійної роботи освітньої системи. Така система має не меті збирати, інтегрувати, обробляти, підтримувати та поширювати певні данні та інформацію для забезпечення розробки управлінських рішень, планування, моніторингу та управління на всіх рівнях освітньої системи.

Також ІТ надають можливості використання м'яких технологій управління розвитком освіти: рейтинги ЗВО, міжнародні олімпіади, міжнародні видання, міжнародні стандарти та ін.

Щодо впливу ІТ на наукову діяльність, то можна зазначити, що переважно завдяки ним відбувається інтернаціоналізація наукових досліджень. Цьому сприяють засоби розповсюдження, зберігання, отримання, обробки інформації, формування міжнародних дослідницьких груп для реалізації наукових проєктів. ІТ беруть на себе все більше функцій, які раніше виконували дослідники. За допомогою потужних комп'ютерних систем, ІТ вже зараз можна виконувати завдання, на які раніше необхідні були сотні років. Базою для цього є програмні засоби обробки big data. Все це значно трансформує завдання, зміст та обсяги наукової діяльності, в якій постійно збільшується обсяг роботи, яку виконують ІТ.

Використання нових е-технологій впливає на процес трансформації вищої освіти та змінює традиційний процес викладання та навчання. Швидкий розвиток глобалізації, що знижує міжнародні бар'єри та трансформує діловий світ, також розширює потенційні можливості для університетів. Зростаюча потреба у можливостях навчання протягом усього життя, щоб йти в ногу з соціальними, економічними та технологічними змінами, підсилює попит на доступні альтернативи традиційному навчанню в реальному часі. Оскільки е-технології трансформують ринок освіти, баланс сил зміщується від постачальника освіти до споживача освіти. Споживачі освіти тепер

вільніші обирати з різних джерел можливості навчання, які відповідають їхнім цілям. Зменшується значення територіального розташування закладу освіти як фактору вибору його споживачами освітніх послуг. Отже впровадження нових освітніх технологій стає запорукою конкурентоспроможності закладу освіти, які борються за студентів. Таким чином ІТ можна вважати головним засобом розвитку вищої освіти.

Література:

1. Donald E. Hanna & Associates. (2000). Higher Education in an Era of Digital Competition: Choices and Challenges. URL: <https://www.amazon.com/Higher-Education-Era-Digital-Competition/dp/1891859323>
2. Educational Technology Trends In 2020–2021. URL: <https://elearningindustry.com/top-educational-technology-trends-2020-2021>